

20081 - DRET MERCANTIL II

(Validat pel Pla d'Estudis de 1992)

LLIÇÓ 1: L'empresari social.

I. Determinació del concepte de societat. Dret comparat.- El concepte de societat en el nostre sistema.

II. La societat mercantil. Distinció entre societats civils i mercantils. Societats civils en forma mercantil.- Classes de societats mercantils.

III. La societat en el seu aspecte jurídic-negocial. Naturalesa jurídica i caràcters del contracte de societat. La personalitat jurídica de les societats mercantils.

IV. Les societats estrangeres. Determinació de la nacionalitat. Règim jurídic de les societats estrangeres. Participacions estrangeres en societats espanyoles.- Les societats multinacionals.

LLIÇÓ 2: L'empresari social.

I. Fundació de la societat i contracte de societat.- Elements del contracte de societat. Capacitat i consentiment dels contractants. L'objecte social.

II. La teoria general de la invalidesa del negoci jurídic a la seva aplicació al contracte de societat. La doctrina de les societats de fet.

III. L'organització de la societat. Consideracions generals.- Dissolució, liquidació, transformació i fusió. Exposició general.

LLIÇÓ 3: La societat col·lectiva.

I. Antecedents històrics.- Concepte i caràcters.- Requisits de constitució.

II. Vida social interna. Obligacions i drets dels socis. Modificació de l'escriptura social. Administració de la societat.

III. Vida social externa. La raó social. Representació de la societat. Responsabilitat en front als acreedors socials.

IV. Transformació i fusió de la societat.- Exclussió i separació d'un soci.- Dissolució i liquidació de la societat.

LLIÇÓ 4: La societat comanditària.

I. Antecedents històrics.- Concepte i caràcters. Requisits de constitució.

II. Vida social interna. Posició dels socis col·lectius. Obligacions i drets dels socis comanditaris. Modificació de l'escriptura social. Administració de la societat.- Vida social externa. La raó social. Representació de la societat. Responsabilitat front els acreedors socials.

III. Transformació i fusió de la societat. Exclussió i separació d'un soci. Dissolució i liquidació de la societat.

IV. L'associació de comptes en participació.

LLIÇÓ 5: La societat anònima.

I. Desenvolupament històric de la societat anònima. Sistemes de reglamentació. Evolució actual.- La societat anònima en el nostre Dret.

II. Concepte i caràcters de la societat anònima. Elements fonamentals del concepte. El capital social. L'acció. La responsabilitat limitada.

III. La personalitat jurídica de la societat anònima. Caràcter mercantil.- Denominació, nacionalitat i domicili de la societat.

LLIÇÓ 6: La fundació de la societat anònima.

I. La fundació de la societat. Classes de fundació.- Requisits comuns de constitució. Escripura pública i estatuts. Subscripció i desemborsament mínim. Inscripció en el Registre Mercantil.- Societat en formació i societat irregular.

II. Fundació simultània. Els fundadors: avantatges i règim de responsabilitat.- Fundació successiva: Els promotors. Fases de la fundació successiva.

III. Nul·litat de la fundació.- Causes de la nul·litat.- Efectes de la declaració de nul·litat.

LECCIÓ 7: Les accions.

- I. Introducció.- L'acció com part alíquota del capital.- Règim jurídic de les aportacions socials.
- II. L'acció com a títol. Resguards provisionals i altres títols. Accions nominatives i accions al portador.- Les accions representades mitjançant anotacions a compte.
- III. L'acció com expressió de qualitat del soci.- Drets integrants de la posició de soci.- Accions ordinàries i privilegiades.- Dret al dividend.- Dret a la quota de liquidació.- Dret de subscripció preferent.- Dret de vot. Les accions sense vot.- Les accions rescatables.- Obligacions dels accionistes. L'aportació. Els dividends passius. El deure de fidelitat de l'accionista.
- IV. L'acció com objecte de negocis jurídics. Transmissibilitat de les accions. Clàusules limitatives.- Adquisició per la societat de les seves pròpies accions. Règim de les participacions recíproques.- Usdefruit i penyora d'accions.- Embargament d'accions.- Copropietat de l'acció.

LLIÇÓ 8: Òrgans de la societat anònima.

- I. Òrgans de la societat. Introducció.- La Junta general d'accionistes. Competència i classes de Juntes.
- II. Convocatòria de la Junta. Òrgan competent. Forma de la convocatòria.- La Junta universal.
- III. Constitució de la Junta.- Assistència a la Junta.- La deliberació a la Junta i el dret d'informació.- L'emissió de vot. Problemes que suscita.- Els acord socials. L'acta de la Junta. Impugnació dels acords socials.

LLIÇÓ 9: Òrgans de la societat anònima.

- I. L'òrgan d'administració i representació. Condició jurídica dels administradors.- El nomenament dels administradors.- Capacitat i prohibicions.- Acabament al càrrec.- Retribució dels administradors.
- II. El Consell d'Administració. Organització i funcionament. Facultats i deures del Consell. Delegació de facultats.- La responsabilitat dels administradors.- Referència a la responsabilitat penal dels administradors.- La "cogestió" o participació del personal de l' empresa en el Consell d'Administració. Àmbit d'aplicació i estructura de la mateixa en el nostre sistema.

LLIÇÓ 10: La modificació dels estatuts socials.

- I. Modificació dels estatuts. Concepte. Requisits formals. Normes protectores dels accionistes.
- II. Augment del capital social. Introducció. Acord i procediments d'augment de capital.- L'autorització o delegació per augmentar capital.
- III. Requisits de la reducció del capital social.- Acord i procediments de reducció del capital.- Agrupació d'accions.

LLIÇÓ 11: Els comptes anuals de la Societat.

- I. Els comptes anuals de la Societat Anònima.- El balanç i la seva estructura legal.- El balanç abreujat.- El compte de pèrdues i beneficis.
- II. Regles de valoració dels comptes anuals.- La memòria explicativa dels comptes. L'informe de gestió.
- III. La verificació dels comptes. La funció dels auditors.- Societats no obligades legalment a revisió de comptes.- Aprovació dels comptes per la Junta general.
- IV. L'aplicació del resultat de l'exercici: La constitució de reserves i la distribució de beneficis.- Els anomenats dividends "a compte".- Dipòsit dels comptes anuals en el Registre Mercantil.- Publicitat dels comptes anuals.

LLIÇÓ 12: Transformació de la societat anònima.

- I. La transformació de la societat. Concepte.- Problemes generals. La subsistència de la personalitat. La responsabilitat dels socis a la transformació.
- II. La transformació de la societat anònima. L'acord de transformació. Dret de separació de l'accionista. Requisits formals de la transformació. Posició jurídica del soci en el nou tipus de societat.

LECCIÓ 13: Fusió de la societat anònima.

- I. La fusió de les societats. Concepte i classes. Notes característiques. Naturalesa jurídica de la fusió.- Límits de l'aplicació de la LSA.
- II. L'acord de fusió.- Dret d'oposició dels acreedors.- Règim formal de la fusió.- Posició jurídica del soci a la nova societat o a l'absorbent.- El capital de la societat absorbent.

LLIÇÓ 14: Escissió de les societats anònimes.

I. Concepte. Pressupostos legals.- Peculiaritats de l'escissió pròpia i de l'escissió impròpia.

II. Fases del procés d'escissió.- Formalitats.- Tutela dels acreedors.

LLIÇÓ 15: Dissolució i liquidació de la societat anònima.

I. La dissolució. Concepte.- Causes de dissolució. Classificació. Estudi de les diferents causes legals de dissolució.- Formalitats i efectes de la dissolució.- Retorn de la societat a la seva vida activa.

II. La liquidació. Concepte.- La necessitat del període de liquidació. Supostos excepcionals.- La societat durant la liquidació. Els liquidadors. Funcions. Responsabilitat. Publicitat periòdica de la liquidació.- Els interventors.

III. La divisió del haver social. Repartiment entre els accionistes.-Insolvència de la societat. Extinció de la societat.

LLIÇÓ 16: Emissió d'obligacions per les societats mercantils.

I. Maneres de financiació de les societats mercantils.- L'emissió d'obligacions. Introducció. Legislació aplicable. Relevància del tipus de societari.- Les obligacions. Concepte i classes. Requisits.

II. Emissió per societats anònimes.- Òrgan competent. Límit màxim. Condicions necessàries. Naturalesa i fases de l'emissió. Garanties de l'emissió.

III. El sindicat d'obligacionistes. Organització i funcionament.- Dret dels obligacionistes. Rescat de les obligacions.

LLIÇÓ 17: La societat de responsabilitat limitada.

I. Generalitats.- La societat de responsabilitat limitada en el nostre Dret. Caràcters distintius i concepte.

II. Constitució de la societat. Requisits constitutius. Escripura i estatuts. Nul·litat de la societat.- Aportacions socials.- Prestacions accessòries.

III. La participació social. Analogies i diferències amb l'acció.- La participació com conjunt de

drets.- Copropietat, usdefruit i penyora de participacions. Transmissió de les participacions .- Els deures del soci a la SRL. Especial referència al deure de fidelitat.

LLIÇÓ 18: La societat de responsabilitat limitada (cont.).

I. Òrgans de la societat. Introducció.- La Junta general de socis. Estructura i fundiconament.- Els administradors. Nomentament i revocació. Facultats i prohibicions. Responsabilitat.

II. Modificació de l'escriptura social.- Augment i reducció del capital.- Comptes anuals.

III. Transformació i fússió de la societat.- Separació i exclussió de socis.- Dissolució, liquidació i extinció de la societat.

IV. Societat unipersonal de responsabilitat limitada.

LLIÇÓ 19: Societats mercantils especials i societat comanditària per accions.

I. Societats anònimes especials de caràcter privat.- Institucions d'inversió col·lectiva: Societat d'inversió mobiliària i Fons d'inversió mobiliaris.- Societat d'assegurances.- Societats de financiació de venda a terminis.- Societats laborals.- Societat de "leasing".- Societat de crèdit hipotecari.- Societat gestora de plans de pensions.- Societats especials del mercat de valors.- Societat anònima esportiva.

II. Societat anònima con capital públic.- La societat pública unipersonal.- La societat anònima d'economia mixta.

III. La societat comanditària per accions. Estructura en relació amb la societat comanditària simple i la societat anònima. Règim jurídic.

LLIÇÓ 20: Societats de base mutualista.

I. Consideracions generals.- La societat cooperativa. Concepte, caràcters i fonts.- Classes.- Constitució i personalitat jurídica.- Règim econòmic.- Òrgans socials.- Transformació, fússió i escissió.- Dissolució i liquidació.

II. Mutua d'assegurances.- Concepte i classes.- Constitució i regulació jurídica.

III. Les societats de garantia recíproca.- Caràcters distintius.- Formalitats constitutives.- Règim de les quotes socials.- Organització interna.- El fons de garantia.- Règim especial de las societats inscrites en el Registre Especial del Ministeri d'Economia i Hisenda.

LLIÇÓ 21: Concentració i cooperació empresarial. Els grups de Societats.

I. La concentració empresarial. Generalitats. Formes d'unió.- El grup de societats. Noció i problemes fonamentals que planteja.- El grup i la seva regulació jurídica.

II. La cooperació empresarial en el Dret espanyol.- Supòsits típics.- Consideració general.- Les agrupacions d'interès econòmic. Les unions temporals d' empreses.

III. L'atipicitat en les operacions de cooperació i concentració. Els denominats acords de *joint venture*. El desenvolupament contractual i societari. Especial referència a la societat conjunta (*joint venture corporation*).

BIBLIOGRAFIA

ARROYO, I. (Ed.): Código de Comercio y legislación mercantil. Madrid, Editorial Tecnos, 1999. 15^a ed.

BROSETA PONS, M.: Manual de Derecho Mercantil. Madrid, Editorial Tecnos, 1994. 10^a ed.

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G.J. (Coord.): Derecho Mercantil Vol. I. Barcelona, Ed. Ariel, 1998. 4^a ed.

GARRIGUES, J. Curso de Derecho Mercantil Vol. I. Madrid, 1975, 7ª edición, al cuidado de A. Bercovitz.

SÁNCHEZ CALERO, F. Instituciones de Derecho Mercantil; I. Madrid, Edersa, 1999. 22^a ed.

URIA, R. Derecho Mercantil. Madrid, Marcial Pons, 1999. 26^a ed.

VICENT CHULIÀ, F. Compendio crítico de Derecho Mercantil. T.I. Vol 1 y 2. Barcelona, Libreria Bosch. 1991. 3^a ed.

CRITERIS DE VALORACIÓ

1º. S'exigirà tot el programa.

2º. Es realitzarà una única prova final.

3º. Es valoraran les pràctiques i treballs realitzats.